

Herrmodet år 1937

Återutgivning av text från 1936

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

Herrmodet år 1937.
Återutgivning av text från 1936

av Peau de Veau

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-605-1

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en spännande skildring av det allra senaste modet för män – år 1937.

Du får veta att vi här i Norden äntligen fått mer fantasi när det gäller mönster och färger efter att ha ”varit slavar under en vinterstil i klädedräkten”. Men det handlade inte om alltför mycket färgfantasi, det var blått, blågrått och brunt som gällde.

Texten går igenom modet för både skjortan, kostymen, hatten och skorna.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1936 i tidskriften ”Herrarnas kalender 1937” med rubriken ”Modiga herrmoder”.

Texten publicerades anonymt under signaturen *Peau de Veau*.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med felstavningar har behållits.

Herrmodet för år 1937

Den här texten publicerades ursprungligen år 1936 i tidskriften "Herrarnas kalender 1937" med rubriken "Modiga herrmoder". Texten publicerades anonymt under signaturen Peau de Veau.

Den förhärskande tendensen hos herrmodet för säsongen 1936—37 går i riktning mot större omväxling och fantasi i mönster och färgval. Denna smakutveckling måste hälsas med tillfredsställelse just av Nordens herrar, som alltför länge varit slavar under en vinterstil i klädedräkten, som mera understrukit än bekämpat den tristesse, som den mörka årstiden gärna har i släptåg. Årets herrmod synes vilja på allvar uppta kampen mot denna tristesse.

Denna livsbejakande tendens kommer till uttryck i mångahanda måtto. Det är t. ex. särskilt iögonenfallande, att säsongens kollektioner hos våra herrskräddare förete en rikare färgskala än vad tidigare varit fallet. Grått är visserligen fortfarande den färg, som — för att begagna ett fackuttryck — är konsumtionsfärg, men ändå få de grå nyanserna påtagligt ge vika för i främsta rummet blått, brunt och grönt. Blått är säsongens modiefärg. Blågrått och stålblått äro starkt

företrädna i säsongens modetyger, likaså marinblått. Tobaksbrunt och mahognybrunt förekomma i stor utsträckning, likaså grönt, företrädesvis i mjuka nyanser. Men dessa nya färgtendenser ha ändå inte kunnat tränga den praktiska gråa färgen från dess herravälde, och det finns fackmän, som anse, att grått fortfarande behärskar modet till 75 %. Dess överlägsenhet beror säkerligen i icke ringa grad på att den väl anpassar sig till den nya modetendensen i riktning mot skarpare färgeffekter, i det den villigt lånar sig till harmoniska och smakfulla färgkombinationer.

Herrdräktens material är fortfarande i starkt förhärskande grad cheviot och kamgarn. Den nya modetendensen kommer fram inte minst i materialets mönstring, och säsongens mest framträdande nyhet härvidlag är den bjära randmönstringen i rött, blått, gult och grönt i så gott som alla tyger. Säsongens mod behärskas av de skarpa färgeffekterna. Ett studium av säsongens herrmodejournaler ger i det avseendet många intressanta iakttagelser. En grön halsduk mot en snusbrun kostym, en blåvitröd halsduk mot en kostym i rödbrunt med vinröda ränder eller en helröd slips mot blått. I ett och samma tyg kan man t. ex. finna ända till åtta olika färger så väl avstämde, att de göra ett utomordentligt harmoniskt och smakfullt intryck. Utmärkta effekter ha i en del tyget nåtts genom att mönsterränderna kantats med en olikfärgad rand i silke, en originell vävnad, som också går igen i de storrutiga tygerna. Som regel gäller, att mönstringen är relativt färgrik.

Beträffande kavajens snitt presenterar säsongens modejournal med förkärlek den enkelradiga kavajen med tre knappar, varvid är att märka som en säsongnyhet, att alla tre knapparna äro knäppta. Bröstfickan är obligatorisk. Slagen äro i år ej överdrivet långa, och

det övre har en sådan skärning, att det ej rullar över den översta knappen, om endast mellersta knappen är knäppt. Mycket populär är fortfarande den dubbelradiga kavajen, knäppt med två knappar och försedd med en obegagnad knapp. Det av hertigen av York lanserade modet att knäppa den dubbelradiga kavajen endast med den undre knappen synes redan vara på avskrivning och torde väl för övrigt aldrig riktigt ha tilltalat den nordiske gentlemannen, som framförallt vill lägga an på att i sin klädsel inte verka slarvig.

De uppstoppade axlarnas tid synes vara förbi. Det var efter Olympiska spelen i Paris 1924, som »den atletiska linjen» gjorde sitt hastiga segertåg. Men sedan dess har det växt upp en sportig, bredaxlad och smått muskulös ungdom, som inte är i behov av uppstoppade axlar för att se kavat ut. Det hör visserligen fortfarande till kavajmodet, att axeln skall vara bred, men denna bredd skall vara naturlig. Axelvadden är därför inte bannlyst, men man får vara tacksam för att den fyrkantiga likformigheten blivit det.

Kavajvästen, som fortfarande även förekommer dubbelradig, är i år något djupare utskuren än under de senare åren. Byxorna äro inte längre så vida över höften, och på det hela taget kan man märka en reaktion mot den överdrivna byxvidden. I fråga om byxmodet kan man f. ö. lägga märke till en viss tendens att övergå till det tidigare snittet utan uppslag.

Fracken bibehåller i stort sett sitt traditionella snitt. Skörten göras emellertid nu något längre än förr, men få ej gå mer än några centimeter nedanför knävecket. Slagen göras breda och kraftiga, och sidenet skall vara slätt, ej för blankt. Knapparna göras i regel blanka, ehuru London på sistone börjat lansera det tidigare modet med silkeklädda knappar. Byxorna äro ej särskilt vida, och revären skall i år

utgöras av ett slätt sidenband. Västen är enradig med fyra knappar och rektangulära slag, skurna med rätt stor vinkel. Den rakskurna frackvästen har sett sina bästa dagar.

Om säsongens smokingsnitt är ej stort mer att säga än att den dubbelradiga smokingen, som gärna sys i blåtonat tyg, synes vinna allt större insteg. Till denna smokingtyp hör mjuk skjorta och dubbelvikt krage. (Till enkelradig smoking är snibbkragen absolut regel.) Näsduken får ej synas i bröstfickan på en smoking.

Överrocken förekommer i många variationer. Den traditionella paletån med sammetskrage kan visserligen knappast betraktas som utdöd, men den har i stor utsträckning fått ge vika för den nya typ, som bland fackmännen går under benämningen chesterfield, en dubbelradig, rakskuren, i livet något inskuren överrock med eller utan sammetskrage. Det är för resten märkbart, att säsongmodet fått en viss förkärlek för den under senare år delvis förvisade sammetskragen.

Eljest har ulstern fått ett allt starkare övertag. Den göres i år mycket vid, bred och kraftig med stora slag, ofta även uppslag på ärmarna. I motsats till chesterfielden, som mest håller sig till blått och nyanser i denna färg, går ulstern i ljusare färger, gärna med rutiga mönster. Blågrått, grått och brunt äro ulsterns favoritfärger.

Det nya säsongmodets strävan efter större omväxling och fantasirikare kontrasteffekter inom gränserna för den goda smaken gör sig alldeles särskilt gällande beträffande halsduken och då närmast slipsen, som i år framträder i en förut nästan oanad färgskala. Slipsen för året går i de skarpa färgernas tecken. Modefärgen är grönt, men eljest äro de mångfärgiga och stormönstrade randteckningarna förhärskande. Prickmönstret håller sig fortfarande kvar i små och stora

variationer. Till jaquettebruk har halsduken i vitt-grått eller silvergrått börjat uttränga den traditionella svarta slipsen med vita ränder. Modematerialet är i år moiré och atlas, och i dessa material finner man så starkt kontrasterande färger som rött, vitt, grönt, brunt, grått och beige. Den enfärgade slipsen har emellertid fortfarande sina anhängare.

Herrskjortan för säsongen utmärker sig framförallt genom sina lätta, nästan pastellartat mjuka färgnyanser. Grått och grönt gälla som »konsumtionsfärger», men blått och blågrått torde få anses vara modéfärgerna, gärna i kombination med andra färger. Brunt i alla nyanser ända till klart vinrött har en framträdande plats i säsongens skjortmod. Det är tydligt, att herrskjortan i sin färgtendens följt det nya kostymmodet, som ju alltmer strävar till en mera färgrik mönstring. Skjortmaterialet framför andra är fortfarande tricolin.

Den vita kragen är alltså den eleganta herrns attribut, och han bär den självklart även till kulörta skjortan. Det enda brott, som modet räknar med i fråga om bruket av krage, är kulört krage till kulört skjorta av annat mönster. Den kulörta kragen göres numera relativt styv, vilket sker på kemisk väg genom s. k. trubenizering. Denna nya kragtyp, som blivit mycket populär, har stärkekragens elegans och den mjuka kragens anpasslighet och har därför alla utsikter till att bli säsongens schlager i fråga om kragmod.

Hatten spelar en viktig roll i den eleganta herrns attributarsenal. Velourhatten behåller fortfarande sitt herravälde. Den håriga hatten, som även denna säsong tycks bli mycket i ropet särskilt för ulsterbruk, håller sig övervägande i den gråa färgen. Till ett mera ungdomligt ansikte gör sig den för säsongen nya »Idun»-typen charmant. Den betonas särskilt av den relativt höga kullen till ett prononce-

rat smalt brätte med upprullade kanter. Typen har bestämda färger i blått, brunt eller svart. Till promenad- och sportbruk gör sig den håriga hatten av lätt accentuerad tyrolertyp allra bäst. Den ganska höga kullen och det ytterst smala brättet äro dess mest framträdande kännemärken, och dess obligatoriska attribut är det handvävda bandet kring kullen, ett mycket effektfullt prov på tyrolsk hemslöjd. Tyrolermodet, som vunnit insteg t. o. m. i den manliga sportdräkten med tyrolerveckad mössa, går för resten igen i den speciella sport- och jakthatten med fjädern instucken under kullbandet. Till aftonbruk är den mjuka svarta hatten med brättets undersida klädd med siden just nu mycket i bruk i den eleganta herrvärlden. Den går väl till smoking, medan fracken numera börjat att åter längta efter den höga hatten, synnerligast chapeauclaquen. Den höga hatten, som en längre tid varit satt på avskrivning, synes nu få uppleva en renässans.

Skokapitlet har den svenska herrvärlden först på sistone börjat ägna det intresse, som saken ur många synpunkter är värd. Det förefaller nästan, som om de otaliga skorealisationerna skulle ha vant herrpubliken vid den tanken, att skor är någonting, som man inte behöver lägga ner några pengar på. I själva verket lönar det sig att vänja sig vid den motsatta uppfattningen, och detta icke minst ur den synpunkten, att svensk skoindustri numera nått en sådan utomordentligt förnämlig kapacitet i fråga om kvalitet och stil, att den gott kan ta upp tävlan med utlandets fabriker.

Säsongens mest iögonenfallande nyhet i fråga om promenadskor är den radikalt genomförda perforeringen. Tidigare har denna perforering — »brouge» — förekommit så gott som uteslutande på de kraftigare skotyperna, medan den nu går igen hos promenadskon över huvud taget.

Den tvära tån är en annan säsongnyhet, som visserligen ännu så länge mest förekommer hos damskon men även till en viss grad gör sig gällande i herrskomodet. Den tvärtåade skon betraktas av experter som överlägsen i fråga om elegans, vilket väl huvudsakligast sammanhänger med att den tvära tån gör skon något längre än den spetståade skotypen. Den långsträckta skolinjen har ju alltid en viss betoning av elegans.

Svart behåller sin rangställning som skons modefärg. Den bruna skon går numera starkt i mahognyrött, varigenom den anpassar sig till herrkostymens modefärger för säsongen. Lackskon förekommer numera — även i de svenska fabrikaten — i stor utsträckning utan tåhätta. En synnerligen elegant modenyhet i fråga om lackskon är den låga skärning, som lanserats av den ledande ungerska skoindustrien.

Rågummisulan tycks ha ställts helt på avskrivning, och den dubbla lädersulan har åter kommit till heders.

— — —

Till sist: kapitlet kostymvård. Det kan göras vidlyftigt nog, men det må i detta sammanhang räcka med några korta antydningar.

Det är en vanföreställning, som man ofta stöter på, att upprepade pressningar slita en kostym. Det är i själva verket tvärtom så, att ju oftare en kostym pressas, desto längre står den sig. Men en kostym bör inte pressas på slarv. Den regeln bör gälla, att kostymen bör hänga minst ett dygn efter genomgången pressning. Ju oftare en kostym får hänga, desto längre håller den sig, är en annan god regel, som emellertid förutsätter dubbel uppsättning av i varje fall arbetskostymer. Den utgift, som detta medför, är å andra sidan en klok ka-

pitalplacering.

Att skydda en kostym för slitning är ingen lätt sak. Men åtskilliga av kostymens naturliga fiender skulle med något förutseende kunna undvikas. Framförallt gäller detta den skinnklädda skrivstolen. De moderna funkisstolarna med tygfält för sits och ryggstöd mellan ett lätt stålskelett är den rationella kontorsmöbeln. För skrivstolen borde filten eller ännu hellre det mjuka tyget få definitivt efterträda skinnbeklädnaden. En beklädnad med filt eller tyg gör sitsen fast och hindrar den friktion, som nu i allmänhet utsätter byxyget för slitage och gör det blankt i förtid.

Även trä hör till byxygets naturliga fiender. Förstadsbon, som tillbringar en icke obetydlig del av sin dag på buss eller spårvagn, kan man nästan känna igen på »utanskriften», d. v. s. den blanka ryggen och dito byxbaken. Om vederbörande spårvägs- och bussbolag införde tygklädda sittplatser, skulle den därav eventuellt motiverade prisförhöjningen betyda en besparing för de manliga passagerarna.

Viktiga ord och personer

Atlas.

Annat ord för satintyg eller satäng.

Chapeau claque.

En typ av cylinderhatt som är sidenbeklädd och som är hopfällbar.

Cheviot.

En typ av tyg som är diagonalvävt och tillverkat av ylle från cheviotfår. Är framför allt förknippat med Skottland.

Moiré.

Franskt ord för en särskild typ av väv som har en glättad yta som skapats genom värme. Moiré skapas oftast av siden men även ylle eller bomull. Ordet stavas i dag moaré på svenska.

Paletå.

En typ av överrock som började användas på 1830-talet. Den här överrocken är enkelknäppt och rakt skuren, den saknar också skärp, slejf i ryggen och har inga slag på ärmarna.

Trubenisering.

Ett sätt att skapa styva skjortkragar. Trubeniseringen görs genom att de yttre och inre lagren av tyg förstärks med ytterligare ett lager som behandlats med kemikalier.

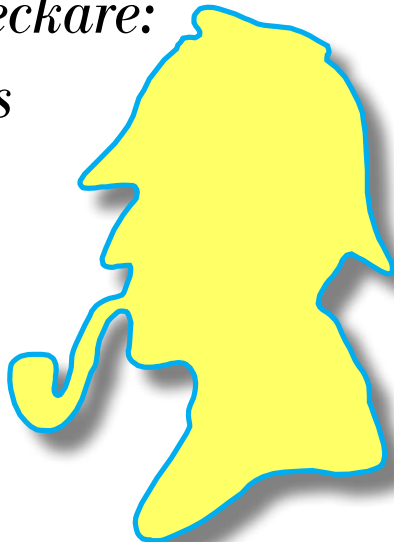
Hertigen av York.

[1895–1952] Brittisk kung under namnet George IV från 1936 tills sin död år 1952. Georg tog över den brittiska tronen när hans bror Edvard VIII abdikerade. Han avled efter en lungoperation 1952 och efterträddes av sin dotter Elizabeth II.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se